

Til lovforslag nr. L 243. Betænkning afgivet af Socialudvalget den 15. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand

(Ændrede regler for kontanthjælp til ofre for forbrydelser)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til socialministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Et af udvalgets spørgsmål og socialministe-

rens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Jørn Pedersen (S) Else Marie Mortensen (S) Jan Petersen (S) Peder Sass (S)

Grete Schødts (S) Villy Søvnald (SF) fmd. Dorit Myltoft (RV) Bruno Jerup (EL)

Sonja Albrink (CD) Erik Larsen (V) Else Winther Andersen (V) Flemming Oppfeldt (V)

Lars Løkke Rasmussen (V) Karen Højte Jensen (KF) Jens Jørgensen (KF)

Lene Espersen (KF) Tom Behnke (FP) nfmd.

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag

Et af udvalgets spørgsmål til socialministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 4:

Ministerens kommentar udbedes til vedlagte artikel fra Politiken den 10. maj 1997: »Bedre retsstilling for voldsofre«.

Svar:

I et indlæg i Politiken lørdag den 10. maj 1997 har Bo von Eyben skrevet, at det lovforslag, jeg har fremsat, om afskaffelse af fradrag i kontanthjælpen for erhvervsevnetabserstatninger til voldsofre ikke vil få nogen reel betydning for voldsofrenes økonomi.

I den forbindelse opfordrer Bo von Eyben mig til at drøfte spørgsmålet med justitsministeren i stedet for at fremme lovforslaget.

Derfor må jeg gøre opmærksom på, at jeg har kontaktet justitsministeren allerede før udarbejdelsen af lovforslaget.

Den 18. januar 1996 gav jeg i forbindelse med offentlig omtale af en konkret sag Folketingets Socialudvalg tilsagn om, at jeg ville se på sammenhængen mellem erstatning efter offererstatningsloven og kontanthjælpsreglerne og kontakte justitsministeren med henblik på at få afklaret forholdet mellem Justitsministeriets og Socialministeriets lovgivning. Justitsministeren erklærede sig indforstået med dette.

Under drøftelserne oplyste Justitsministeriet, at det ikke var deres lovgivning, der gav problemer for voldsofre med kontanthjælp. Resultatet blev, at de ønskede ændringer måtte foretages i bistandsloven.

Yderligere har Socialministeriet under udarbejdelsen af lovforslaget haft kontakt til sekretariatet for Nævnet for Erstatning for Ofre for Forbrydelser.

Den fremgangsmåde, Bo von Eyben anbefaler, er således for længst fulgt.

Bedre retsstilling for voldsofre

Bo von Eyben, professor, dr.jur.

Regeringen vil gerne forbedre voldsofres retsstilling, især hvad angår erstatning. Senest har socialministeren fremsat et lovforslag, hvorefter kontanthjælp efter bistandsloven ikke skal kunne kræves tilbagebetalt, når et voldsoffer modtager erstatning for tab af erhvervsevne. Formålet med ændringen angives at være, at voldsofre skal kunne »beholde erstatninger for tab af erhvervsevne, selv om de modtager kontanthjælp«.

Det kan voldsofre imidlertid ikke – og heller ikke, selv om lovforslaget gennemføres. For det første følger det nemlig af loven om erstatningsansvar, at hvis der er ydet kontanthjælp uden tilbagebetalingspligt for en periode, der overlapper en erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, skal kontanthjælpen modregnes i erstatningen. For det andet følger det af voldsoffererstatningsloven, at enhver social ydelse, der vedrører samme tidsrum og formål som erstatningen, skal modregnes i denne.

Med andre ord: Hvis erstatningen ikke bliver modregnet i kontanthjælpen, så bliver kontanthjælpen modregnet i erstatningen! Voldsofferet kan principielt være ligeglad med, om modregningen går den ene eller den anden vej, for slutresultatet bliver det samme.

Hvis man virkelig ville forbedre voldsofres stilling, ville det derfor også kræve ændringer af erstatningslovgivningen. Med uacceptable

konsekvenser: For det første kan det ikke accepteres, at nogle skadelidte derved ville få mulighed for »dobbelt« kompensation for en given tabsperiode, hvad enten det drejer sig om midlertidigt eller varigt indtægtstab. For det andet ville det være uholdbart at give netop kontanthjælpsmodtagere fortrinsstilling på dette punkt – i sammenligning med f.eks. modtagere af sygedagpenge eller social pension. Og endelig kan man spørge, om det overhovedet er rimeligt at give voldsofre særbehandling i forhold til trafikulykkesofre og andre tilskadekomne, der har ret til erstatning.

Omvendt skal hverken voldsofre eller andre tilskadekomne tåle, at kontanthjælpen først modregnes i erstatningen og derefter kræves tilbagebetalt. I så fald havner man i den modsatte grøft med en »dobbelt« modregning.

Lovforslaget er således enten fejlagtigt eller overflødig. Det egentlige problem er, om kontanthjælpen eller voldsoffererstatningen skal udgøre det »nederste net« i sikringen af volds- ofre. Det er naturligvis uheldigt, hvis hvert af de to systemer gør, hvad det kan for at skubbe regningen over på det andet. Men det problem løses bedre ved en præcisering i voldsoffererstatningsloven om, at modregningen for sociale ydelser ikke omfatter tilbagebetalingspligtig kontanthjælp. I stedet for at fremme lovforslaget bør socialministeren derfor tage en drøftelse med justitsministeren.